

**การสร้างชุดฝึกอบรบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ
สำหรับนักศึกษา ค.บ. 4 ปี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย***

กฤติยา อริยา¹ สายรุ่ง ธิตา² จันทร์จิรา ชัยภมรฤทธิ์³ มลฤดี แซ่ม้า⁴

(วันที่รับบทความ: 26 มิถุนายน 2565; วันที่แก้ไขบทความ: 10 ตุลาคม 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 11 ตุลาคม 2565)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของชุดฝึกอบรบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ 2) เพื่อทดลองและศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน 1 สร้างและตรวจสอบคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียน ที่ 1/2564 จำนวน 42 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จากทั้งหมด 16 โปรแกรมวิชา 24 หมู่เรียน ขั้นตอน 2 ทดลองและศึกษาผลการใช้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียน ที่ 2/2564 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จากทั้งหมด 16 โปรแกรมวิชา 24 หมู่เรียน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) ชุดฝึกอบรบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ จำนวน 3 ชุด 8 กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผ่านทำการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ในภาพรวมมีความเหมาะสมมาก และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก ที่ผ่านการประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่เคยผ่านการเรียนรายวิชานี้มาแล้ว เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .27 - .74 แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับตามสูตร KR 20 ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 3) แบบประเมินทักษะความสามารถในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี จำนวน 20 ข้อ ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ทุกข้อ 4) แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู จำนวน 15 ข้อ ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ทุกข้อ 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา จำนวน 15 ข้อ ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ทุกข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพชุดฝึกอบรบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ มีความเหมาะสมระดับมาก คู่มือการใช้ มีความเหมาะสมระดับมากและมีค่าดัชนีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.07/81.86
2. ผลการใช้ชุดฝึกอบรบ พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกอบรบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 คะแนนเฉลี่ยทักษะความสามารถในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นครู และคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ฐานสมรรถนะ, ชุดฝึกอบรบ, การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, นักศึกษาครู

* งานวิจัยนี้การวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, E-mail: kritiya@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, E-mail: sairung.thita@gmail.com

³ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

⁴ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Construction of the Competency- based Training Packages on Teacher Profession Experience 1 for B.Ed. 4 year Students, Faculty of Education, Chiangrai Rajabhat University *

Kritiya Ariya¹ Sairung Thita² Janjira Chaiphamornrit³ Monruedee Sae-Ma⁴

(Received: June 26, 2022; Revised: October 10, 2022; Accepted: October 21, 2022)

Abstract

The purposes of this research are 1) to construct and examine the quality of the competency-based training packages for Teacher Profession Experience 1 and 2) to test and study the results of the training packages. The research consists of two stages. Stage 1: construct and examine the quality of the training packages. In this stage, the samples were 42 first-year students in the semester of 1/2564. By Cluster Random Sampling, they were selected from 24 sections of 16 programs of study. Stage 2: test and study the results of the training packages. The samples were 30 first-year students in the semester of 2/2564. Also, they were collected from 24 sections of 16 programs of study through Cluster Random Sampling. The research tools were 1) the competency-based training packages for Teacher Profession Experience 1, including three learning sets and eight activities. Five experts assessed the packages at a high level of propriety and met the efficiency criteria. 2) A multiple-choice achievement test with thirty items, where experts evaluated the congruence (IOC) from 0.80-1.00. Afterward, the test was given to students who had previously taken this course. Consequently, the difficulty and discrimination power index were between 0.27-0.74. Additionally, the overall reliability of the exam was 0.93 by KR20. 3) A twenty-item checklist of the ability to conduct a case study where experts judge the congruence (IOC) from 0.80-1.00. 4) A fifteen-evaluation checklist for teacher attributes with an IOC of 0.80-1.00. Moreover, 5) the questionnaire consists of 15 questions regarding students' opinions of the training packages with an IOC of 0.80-1.00. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

The results illustrated that;

1. The competency-based training packages for Teacher Profession Experience 1 and the user's guide were of high quality. They gained efficiency (E1/E2) for 81.07/81.86.

2. Following the delivery of the packages, the average achievement score before and after training was statistically significant at the .01 level. Furthermore, the average score on the ability to do a case study, the teacher's attributes, and the student's opinion of the training package were also high.

Keywords: Competency-based, Training package, Teacher profession experience, Teacher student

---

* This research was funded by the Research and Development Institute, Chiang Rai Rajabhat University.

¹ Lecturer, Faculty of Education, Chiangrai Rajabhat University, E-mail: kritiya@hotmail.com

² Assistant Professor, Faculty of Education, Chiangrai Rajabhat University, E-mail: sairung.thita@gmail.com

³ Lecturer, Faculty of Education, Chiangrai Rajabhat University

⁴ Lecturer, Faculty of Education, Chiangrai Rajabhat University

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

การพัฒนาอย่างรวดเร็วในยุคศตวรรษที่ 21 ทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงและมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาในทุกระดับ รวมถึงการศึกษาและการพัฒนาครูผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ส่งผลให้เกิดการปรับแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาโดยมีการปรับหลักสูตร การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้สู่ฐานสมรรถนะทุกระดับ รวมถึงระบบการผลิตและพัฒนาครูให้มีความสอดคล้องกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2561, คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562)

คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจสำคัญในการผลิตและพัฒนาครูเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศ จึงได้ดำเนินการภายใต้นโยบายดังกล่าวโดยการปรับหลักสูตรการผลิตครูจาก 5 ปี สู่ 4 ปี บนแนวคิดบูรณาการอิงสมรรถนะมุ่งเน้นสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเองและการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมพัฒนาผู้เรียน (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณาจารย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มุ่งเน้นการฝึกประสบการณ์ให้เกิดสมรรถนะทางวิชาชีพ หลักสูตรฐานสมรรถนะจึงเป็นความใหม่และความท้าทายสำหรับสถาบันการผลิตครูที่จะยกระดับคุณภาพการผลิตบัณฑิตครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงภายใต้บริบทจริงในสถานศึกษา นิสิต/นักศึกษาได้มีโอกาสนำสิ่งที่ตนได้ศึกษาในภาคทฤษฎีไปใช้ในสถานการณ์ในห้องเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติการที่แท้จริงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562

ทั้งนี้เนื่องจากเป็นหลักสูตรปรับปรุงใหม่ จึงจำเป็นต้องมีบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำการพัฒนารูปแบบ กระบวนการ และสร้างเครื่องมือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของนักศึกษาครูให้ได้ตามเป้าหมาย และกรอบระยะเวลาของหลักสูตร ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจสร้างชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เกิดสมรรถนะทางวิชาชีพ สู่การเป็นครูที่มีคุณภาพตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนจนถึงการขยายองค์ความรู้การนำแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ ได้แก่ 1.1) เพื่อสร้างและประเมินความเหมาะสม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 1.2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิภาพ (E_1/E_2)

2. เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ ได้แก่ 2.1) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะ ก่อนและหลังการทดลองใช้ 2.2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถการปฏิบัติงาน (Competency) ของ McClelland (1973) มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความสามารถด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (skill) ความสามารถ (ability) และคุณลักษณะ (attribute) มาตรฐานหลักสูตรการผลิตครู และสมรรถนะวิชาชีพครู 1 ได้แก่ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐาน การปฏิบัติงาน 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน

สมรรถนะรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนา ดูแล ช่วยเหลือ ผู้เรียน และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในรูปแบบของการศึกษารายกรณี

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกอบรม ได้แก่ 1) การรวบรวมสภาพปัญหา/ข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาชุดฝึกอบรม 3) ทดสอบหาคุณภาพรูปแบบ 4) นำไปทดลองใช้ 5) ปรับปรุงแก้ไข

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทของงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ 1) สร้างและตรวจสอบคุณภาพ และ 2) ทดลองและศึกษาผลการใช้

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ได้แก่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน หมู่เรียนที่ 2 และวิทยาศาสตร์ทั่วไป หมู่เรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 1/2564 จำนวน 42 คน ได้มาการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด 16 โปรแกรมวิชา 24 หมู่เรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนทดลองและศึกษาผลการใช้ ได้แก่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย หมู่เรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2564 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด 16 โปรแกรมวิชา 24 หมู่เรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรที่ศึกษาในขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ได้แก่ 1) ความเหมาะสม และ 2) คำนีประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ

2) ตัวแปรที่ศึกษาในขั้นตอนทดลองและศึกษาผลการใช้ ได้แก่

ตัวแปรต้น คือ การใช้ชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ

ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะทางด้านวิชาชีพครูทั้ง 3 ด้าน และความคิดเห็น ของนักศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ชุดฝึกอบรบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึกอบรบของ นิพนธ์ สุขปริดี (2537) ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537) และ Kozberg and Tempel (1999) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบสำคัญ คือ หลักการและแนวคิดพื้นฐาน จุดมุ่งหมาย หน่วยการเรียนรู้ และแนวคิดการพัฒนาความสามารถการปฏิบัติงาน ของ McClelland (1973) มาตรฐานหลักสูตรการผลิตครู สมรรถนะสำคัญของรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ผู้การสังเคราะห์หลักการและแนวคิดพื้นฐาน กำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหาสาระ การออกแบบกิจกรรม และการประเมินผลการเรียนรู้ ได้ชุดฝึกอบรบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ จำนวน 3 ชุด 8 กิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบสำคัญ 1) หลักการและแนวคิดพื้นฐาน 2) จุดมุ่งหมาย 3) กิจกรรมการฝึกอบรบ ประกอบด้วย บัตรคำแนะนำในการดำเนินกิจกรรม เนื้อหา/สาระการเรียนรู้ และสื่อแบบประเมินการเรียนรู้ 4) คู่มือการใช้ ประกอบด้วย คำแนะนำ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การเตรียมการสิ่งจำเป็น และแนวปฏิบัติ

1.2 จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเหมาะสม พบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมมาก และคู่มือการใช้มีความเหมาะสมมาก ทำการปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน หมู่เรียนที่ 2 และวิทยาศาสตร์ทั่วไป หมู่เรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 1/2564 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด 16 โปรแกรมวิชา 24 หมู่เรียน โดยทำการทดสอบตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมต้นแบบ คือ แบบเดี่ยว (1:1) แบบกลุ่ม (1:10) ภาคสนาม (1:100) จากนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี ปานกลาง และอ่อน ได้แก่ 3 : 9 : 30 รวมทั้งสิ้น 42 คน ในรูปแบบออนไลน์ พบว่ามีดัชนีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.07/81.86 แสดงว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) และจุดมุ่งหมายของรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ทำการจำแนกเนื้อหา สร้างตารางวิเคราะห์กำหนดโครงสร้างสัดส่วนน้ำหนักความสำคัญ และสร้างแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำการปรับปรุงแก้ไข

2.2 นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน ที่เคยผ่านการเรียนรายวิชานี้มาแล้ว ทำการตรวจและคำนวณหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าตาม

เกณฑ์ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .27 - .74 จำนวน 30 ข้อ แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเที่ยง ของแบบทดสอบ ทั้งฉบับตามสูตร KR 20 ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93

3. แบบประเมินทักษะความสามารถในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า และแนวคิดการประเมินเชิงสมรรถนะ และการศึกษาผู้เรียนรายกรณี เพื่อกำหนดกรอบโครงสร้างและประเด็นความสามารถที่ต้องการประเมิน

3.2 สร้างตารางวิเคราะห์ที่กำหนดสัดส่วนน้ำหนักความสำคัญ และสร้างแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) พบว่าอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ทุกข้อ

4. แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า และคุณลักษณะความเป็นครูของรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 เพื่อกำหนดกรอบการประเมิน

4.2 สร้างแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่าอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ทุกข้อ

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า และการประเมินด้านเจตคติความคิดเห็น เพื่อกำหนดกรอบการประเมิน

5.2 สร้างแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่าอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาตามแนวคิดฐานสมรรถนะ (Competency) มาตรฐานหลักสูตรและสมรรถนะรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 แล้วสร้างชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ จำนวน 3 ชุด 8 กิจกรรมการเรียนรู้ 30 ชั่วโมง และคู่มือการใช้ นำให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเหมาะสม พบว่าภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และคู่มือการใช้ภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน หมู่เรียนที่ 2 และวิทยาศาสตร์ทั่วไป หมู่เรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 1/2564 จำนวน 42 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด 16 โปรแกรมวิชา 24 หมู่เรียน ตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมต้นแบบ โดยทำการทดลองในรูปแบบออนไลน์ พบว่า มีดัชนีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.07/81.86 เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80 ที่กำหนดสามารถนำไปใช้จริงในภาคสนามได้

ตอนที่ 2 การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยประชุมและจัดเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินการฝึกอบรม จากนั้นทำการคัดเลือกนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย หมู่เรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด 16 โปรแกรมวิชา 24 หมู่เรียน

2. ทำการชี้แจงและปฐมนิเทศนักศึกษาที่เข้าร่วมการฝึกอบรม จากนั้นทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนฝึกอบรม (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แล้วดำเนินการฝึกอบรม โดยทำการอบรมแบบออนไลน์ระหว่างวันที่ 17 ม.ค – 7 มี.ค 2565 สัปดาห์ละ 2 ครั้งๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 30 ชั่วโมง หลังเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบ (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ แบบประเมินทักษะความสามารถในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา แล้วทำการตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูล เขียนรายงานและนำเสนอผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 1) ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 2) ขั้นตอนการทดลองใช้และศึกษาผลการใช้ ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย

1. ผลการสร้างและประเมินความเหมาะสม และคู่มือการใช้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงโครงสร้างของชุดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ

สาระการเรียนรู้/กิจกรรมการฝึกอบรม	เวลา
ชุดฝึกอบรม 1 ได้แก่ กิจกรรม 1 บทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้น และ 2) จรรยาบรรณต่อตนเองและต่อวิชาชีพ กิจกรรมการฝึกอบรม: การบรรยายให้ความรู้/การศึกษาค้นคว้าตัวอย่างรายกลุ่ม/การแสดงบทบาทสมมติ/การสืบค้นการนำเสนอและเสวนาอภิปราย	8 ชม.
ชุดฝึกอบรม 2 ได้แก่ กิจกรรม 3 จิตวิทยาที่ข้องเกี่ยวกับการศึกษารายกรณี 4) การวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษารายกรณี 5) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารายกรณี 6) การจัดทำรายงานการศึกษารายกรณี กิจกรรมการฝึกอบรม: การบรรยายให้ความรู้/ ระดมความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่และย่อย/ การปฏิบัติการร่วมวางแผนฯ/ การนำเสนอผลงาน	18 ชม.
ชุดฝึกอบรม 3 ได้แก่ กิจกรรม 7) ชุมชนการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ และ 8) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาวิชาชีพ กิจกรรมการฝึกอบรม: การบรรยายให้ความรู้/ระดมความคิดเห็นและการนำเสนองาน	4 ชม.
รวมทั้งสิ้น	30 ชม.

1.1 ผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.47 โดยทุกรายการอยู่ระหว่าง 4.20 ถึง 4.80 และผลการประเมินความเหมาะสมของกลุ่มการใช้พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.46 โดยทุกรายการอยู่ระหว่าง 4.20 ถึง 4.80

1.2 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าดัชนีประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ

รายการ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
คะแนนทดสอบระหว่างเรียน	30	40	32.42	81.07
คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังเรียน	30	30	24.56	81.86

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 81.07/81.86 ซึ่งแสดงว่า มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80 ที่กำหนด

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย

1. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพทั้ง 3 ด้าน ก่อนและหลังการทดลองใช้ ดังนี้

1.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ก่อนและหลังการใช้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ก่อนและหลังการใช้ (N=30)

การฝึกอบรม	$\bar{X}$	S. D.	d	S. D. _d	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฯ	17.73	1.31				
หลังการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฯ	23.83	1.18	6.10	0.61	55.00*	0.0000

** $p < .01$

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.73 และ 23.83 เมื่อตรวจสอบด้วยค่าที่ พบว่า มีค่าที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

1.2 ผลการประเมินสมรรถนะในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี หลังการทดลอง ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยทักษะความสามารถในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี (N=30)

สมรรถนะในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี	$\bar{X}$	S. D.	แปลผล
1. การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษารายกรณี (Case Study)			
1.1 มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	4.50	0.50	มาก
1.2 เลือกใช้เครื่องมือในการศึกษารายกรณีได้เหมาะสม ปฏิบัติได้	4.57	0.50	มากที่สุด
1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทั้งทางตรงและทางอ้อม	4.13	0.62	มาก
1.4 วิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเหตุผลทางการศึกษารองรับอย่างรอบคอบ รัดกุม	3.90	0.70	มาก
1.5 มีความระมัดระวังไม่ทำให้ผู้ที่เป็นกรณีศึกษารู้สึกไม่ดี เสียหาย	4.03	0.71	มาก
รวม	4.23	0.60	มาก
2. การช่วยเหลือ ติดตาม และสรุปผล			
2.1 มีแผนการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ	4.57	0.50	มากที่สุด
2.2 ใช้วิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสมสามารถแก้ปัญหาได้	4.20	0.70	มาก
2.3 การช่วยเหลือโดยความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.13	0.62	มาก
2.4 ระยะเวลาเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไข	4.47	0.62	มาก
2.5 การสรุปผลตรงตามข้อเท็จจริงที่พบ	4.57	0.50	มากที่สุด
รวม	4.39	0.59	มาก
3.การจัดทำรายงานการศึกษารายกรณี (Case Study)			
3.1 ความครอบคลุมของสาระที่นำเสนอ	4.17	0.73	มาก
3.2 ความครอบคลุมขององค์ประกอบในการนำเสนอ	4.47	0.50	มาก
3.3 ความสอดคล้องสัมพันธ์กันขององค์ประกอบ	3.87	0.67	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สมรรถนะในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี	$\bar{X}$	S. D.	แปลผล
3.4 ละเอียด ชัดเจน เห็นแนวทางการประยุกต์ใช้	4.57	0.50	มากที่สุด
3.5 มีการป้องกันการละเมิดสิทธิ์ของผู้รับการศึกษา	3.80	0.60	มาก
รวม	4.20	0.60	มาก
4.การสร้างชุมชนการเรียนรู้ (AAR/PLC) และการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาวิชาชีพครู			
4.1 มีช่องทางการประสานความร่วมมือ และการพัฒนาวิชาชีพ	4.63	0.48	มากที่สุด
4.2 มีตารางนัดหมาย เป้าหมาย กิจกรรมที่ชัดเจน เห็นภาพการปฏิบัติ	4.53	0.50	มากที่สุด
4.3 มีการเก็บหลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรมที่เข้าถึงได้	3.80	0.60	มาก
4.4 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ผ่านเทคโนโลยีที่เหมาะสม	4.47	0.50	มาก
4.5 มีการออกแบบใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาวิชาชีพครูที่เหมาะสม	4.17	0.64	มาก
รวม	4.32	0.54	มาก
ภาพรวม	4.30	0.58	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะความสามารถในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี หลังทดลองใช้ ด้านการช่วยเหลือ ติดตาม และสรุปผล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก เท่ากับ 4.39 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.30 โดยทุกรายการอยู่ระหว่าง 3.80 ถึง 4.63

1.3 ผลการเปรียบเทียบด้านคุณลักษณะความเป็นครู หลังการทดลองใช้ ดังตารางที่ 5 ตารางที่ 5 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นครู หลังการทดลองใช้ (N=30)

คุณลักษณะความเป็นครู	$\bar{X}$	S. D.	แปลผล
1. มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	4.57	0.50	มากที่สุด
2. มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาการทำงาน	4.17	0.64	มาก
3. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.30	0.46	มาก
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น	4.30	0.46	มาก
5. มีความรอบคอบและอดทนในการร่วมกิจกรรม	3.83	0.69	มาก
6. สามารถวางตนและแสดงออกอย่างเหมาะสม	4.40	0.49	มาก
7. มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการทำงาน	4.27	0.44	มาก
8. มีความมุ่งมั่นและให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม	4.47	0.62	มาก
9. มีความเสียสละ และทำหน้าที่เป็นสมาชิกที่ดีในการทำกิจกรรม	4.17	0.64	มาก
10. แสดงความยกย่อง และชื่นชมเมื่อสมาชิกประสบความสำเร็จ			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	คุณลักษณะความเป็นครู	$\bar{X}$	S. D.	แปลผล
11.	มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ใช้ทรัพยากรทำกิจกรรมอย่างเห็นคุณค่า	4.47	0.50	มาก
12.	ปฏิบัติตามกฎและระเบียบในการร่วมกิจกรรม	4.20	0.40	มาก
13.	มีความมุ่งมั่นและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ	4.43	0.50	มาก
14.	มีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ	3.87	0.56	มาก
15.	แสดงออกถึงทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	4.47	0.50	มาก
	รวม	4.28	0.53	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นครู หลังทดลองใช้ ด้านมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.57 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.28 โดยทุกรายการอยู่ระหว่าง 3.83 ถึง 4.57

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา ดังตารางที่ 6
ตารางที่ 6 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษา หลังการทดลองใช้ (N=30)

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S. D.	แปลผล
1.	ความพร้อมของการเตรียมการเพื่อการฝึกอบรม	4.47	0.50	มาก
2.	ความชัดเจนของจุดมุ่งหมายของชุดฝึกอบรม	4.50	0.50	มาก
3.	เนื้อหาสาระของชุดฝึกอบรมตรงกับจุดมุ่งหมายของชุดฝึกอบรม	4.60	0.49	มากที่สุด
4.	กิจกรรมมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ตรงกับจุดมุ่งหมายของชุดฝึกอบรม	4.37	0.48	มาก
5.	บรรยากาศส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์และอิสระ	4.10	0.54	มาก
6.	สื่อและสิ่งสนับสนุนใช้ในการอบรมมีความครบถ้วนและใช้งานได้ดี	4.57	0.50	มากที่สุด
7.	สื่อ และเอกสารประกอบการอบรมตรงกับเนื้อหาการฝึกอบรม	4.47	0.50	มาก
8.	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการฝึกอบรม	4.40	0.66	มาก
9.	ใบงานในกิจกรรมการฝึกอบรมช่วยเพิ่มความรู้และทักษะมากขึ้น	4.30	0.74	มาก
10.	แบบฝึกหัดและแบบทดสอบช่วยเพิ่มความรู้และทักษะตามมากขึ้น	4.43	0.56	มาก
11.	วิทยากรอธิบายเนื้อหาได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย	4.47	0.50	มาก
12.	วิทยากรเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการอบรม	4.43	0.56	มาก
13.	วิทยากรเปิดโอกาสให้ซักถาม และตอบคำถามได้ชัดเจน	4.40	0.49	มาก
14.	ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.07	0.63	มาก
15.	ความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	4.53	0.50	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.40	0.54	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษา หลังทดลองใช้ ด้านมีเนื้อหาสาระของชุดฝึกอบรมตรงกับจุดมุ่งหมายของชุดฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.60 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.40 โดยทุกรายการอยู่ระหว่าง 4.07 ถึง 4.60

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการพัฒนาชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ผลการสร้างชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีค่าดัชนีประสิทธิภาพ 81.07/81.86 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด อาจเนื่องจากในกระบวนการสร้าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ตามแนวคิดการสร้างชุดฝึกอบรมของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537) นิพนธ์ สุขปรดี (2537) และ Kozberg and Tempel (1999) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ตั้งแต่จุดมุ่งหมาย กิจกรรมการอบรม สื่อและสิ่งสนับสนุน การประเมินผลอย่างรอบคอบ ภายใต้อขอบเขตเนื้อหา และสมรรถนะตามจุดมุ่งหมายของรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 อีกทั้งให้ความสำคัญในการออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรมตามแนวคิดการพัฒนาความสามารถการปฏิบัติงาน (Competency) ให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (skill) ความสามารถ (ability) และคุณลักษณะ (attribute) ของ McClelland (1973) รวมถึงศิริชัย กาญจนวาสิ (2557, 12) สมชาติ กิจขจรยง และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2550, 20-21) ที่กล่าวถึงการออกแบบกระบวนการที่ดีในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนว่าควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม การกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ จากนั้นจึงวางแผนการอบรม การประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการออกแบบโครงการอบรมที่สอดคล้องตั้งแต่แผนงาน หลักสูตรและจุดมุ่งหมายการอบรมงบประมาณ รูปแบบการฝึกอบรม ซึ่งกระบวนการสร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรมดังกล่าวสอดคล้องกับผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมของมนทรา ยอดแสง (2561) ที่ได้การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาของ พนักงานขาย; กรณีศึกษาบริษัทเชียรสุรัตน์ จำกัด (มหาชน) และจิรพล ระวังการ (2555) ได้พัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานเรื่อง การบริการ ของอาสาสมัคร องค์การพิพิชภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

2. ผลจากการทดลองใช้และศึกษาผลการใช้ พบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองใช้ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะความสามารถในการศึกษาผู้เรียนรายกรณี หลังการทดลองใช้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครู หลังทดลองใช้ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรม โดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย ดังที่ ปวีริสา เกษมสุข (2560, 34) และทวีป อภิสัทธ์ (2551, 41-63) ได้เสนอแนะ

เกี่ยวกับวิธีการในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม เช่น การบรรยาย การอภิปราย การระดมพลังสมอง การสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ กรณีศึกษา/กรณีตัวอย่าง รวมถึงกำหนดบทบาทของผู้จัดการฝึกอบรมและผู้เข้ารับการอบรมที่ชัดเจน มาใช้ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม และนักศึกษาหลังการเข้ารับการฝึกอบรม มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของชุดฝึกอบรมตรงกับจุดมุ่งหมายของชุดฝึกอบรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าเนื้อหาการฝึกอบรมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายการเข้ารับการฝึกอบรม สัมพันธ์กับงานวิจัยของ ชินีนาถ สุขจันทร์ (2558, 31) ที่พบว่าการพัฒนาสมรรถนะจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีการดำเนินการกำหนดผลการเรียนรู้อย่างชัดเจนตามเป้าหมาย จะช่วยทำให้ผู้เรียนปฏิบัติภาระงานได้สำเร็จตามเกณฑ์สมรรถนะที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวางแผนงานและผู้รับผิดชอบงานแต่ละฝ่ายอย่างเป็นระบบ ชัดเจน มีการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ รวมถึงการหาแนวทางป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการฝึกอบรมเป็นสิ่งจำเป็น ควรศึกษาองค์ประกอบ กระบวนการและขั้นตอนในการจัดกิจกรรมให้เข้าใจอย่างละเอียดครบถ้วน เตรียมการด้านบุคลากร แหล่ง/สิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกอินเทอร์เน็ต รวมถึงการทดสอบระบบต่าง ๆ ให้พร้อมมีเสถียรภาพมากที่สุด เพื่อรองรับการจัดการฝึกอบรมในกรณีพิเศษ/สถานการณ์พิเศษ และแจ้งผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ และเตรียมพร้อมก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรสร้างชุดการฝึกอบรมที่มีเนื้อหา หรือทักษะรับกับแนวโน้มของการศึกษายุคเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ และควรสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมที่มีกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก การให้รางวัล วัสดุบัตร สะสมเครดิตชั่วโมง และอื่น ๆ รวมถึงควรมีการใช้รูปแบบการอบรมในลักษณะต่าง ๆ เช่น แบบผสมผสาน โรงเรียนเป็นฐานการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงาน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี*

สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ หลักสูตรสี่ปี พ.ศ. 2562. (2562, 6 มีนาคม).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 56 ง. หน้า 12-41.

คณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา. (2562). *แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.*

สืบค้นเมื่อกันยายน 10, 2562 จาก <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1699-file.pdf>.

จิรพล ระวังการ. (2555). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสาน เรื่อง การบริการของอาสาสมัคร องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.*

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). *แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม*. ประมวลสาระวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จีนินาต สุขจันทร์. (2558). *การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะสาขาอาชีพช่างฉีดขึ้นรูปพลาสติก*. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ทวีป อภิสัทธ์. (2551). *เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2537). *ประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม หน่วยที่ 8-11*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปวีรศา เกษมสุข. (2560). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยใช้ชุดฝึกอบรมด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์การสอนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- มนฑิรา ยอดแสง. (2561). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาของ พนักงานขาย ; กรณีศึกษาบริษัทเชียรสุรัตน์ จำกัด (มหาชน)*. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสารคาม, มหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2557). การวัดและประเมินสมรรถนะของบุคลากรวิชาชีพ. *วารสารการวิจัยสังคมศาสตร์ ประจำปี 2557*, (1), 1-23.
- สมชาติ กิจจรยง และอรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2550). *เทคนิค การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนานุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *การพัฒนากลไกขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0*. กรุงเทพฯ: פרิกหวานกราฟฟิค.
- Kozberg, G., & Tempel, M. (1999). The Saint Paul LOGO project: An American experience. In S. Papert (Ed.), *Logo philosophy and implementation*, (pp. 22-47). London: London Centre for Social Impact.
- McClelland David. C. (1973). *Testing for Competency rather than for Intelligence*. American Psychologist 28.

*****